

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 71.758 van 11 februari 1998

A. 77.343/VIII-739

In zake : **DEMOL** Johan,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Bernard TIELEMAN, advocaat,
Voltairelaan 140
1030 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Binnenlandse Zaken,

**DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Johan DEMOL op 3 februari 1998 volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid heeft ingesteld met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 26 januari 1998 waarbij verzoeker van ambtswege ontslagen wordt uit zijn ambt van hoofdcommissaris van de gemeente Schaarbeek;

Gelet op de beschikking van 4 februari 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij zij opgeroepen worden om te verschijnen op 6 februari 1998 om 10.30 uur;

Gehoord het verslag van mevrouw GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. TIELEMAN, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. MAHIEU, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw DAGNELIE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak :

1. Ter gelegenheid van een persconferentie die verzoeker op 4 juli 1997 heeft gegeven, maakt hij gewag van een dossier van een faillissement waarvan hij stukken aan de journalisten toont; hij legt daarbij uit dat het gaat om een voorbeeld van een zaak waarin het parket vervolgingen zou kunnen instellen maar zulks niet doet, en verwijst naar de gerechtelijke en politiekeringen waarvan hij beweert dat zij door de maffia worden beïnvloed.

2. Op 15 december 1997 schrijft de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel een brief naar de Minister van Binnenlandse Zaken om hem onder andere de feiten van 4 juli 1997 mee te delen.

3. Op 16 december 1997 schrijft de Minister van Binnenlandse Zaken een brief naar verzoeker om hem de inhoud van de voormelde brief van 15 december 1997 mee te delen; verzoeker wordt ervan op de hoogte gebracht dat tegen hem een tuchtdossier is aangelegd en dat een "tuchtstraf wordt overwogen wegens tekortkomingen aan de beroepsplichten en kwalijke

praktijken die de waardigheid van uw ambt in het gedrang brengen"; er wordt gepreciseerd dat hem de volgende feiten ten laste worden gelegd :

- " * schending van het beroepsgeheim in de hiervoren beschreven omstandigheden
- * gebrek aan eerbied voor de magistratuur in het algemeen en het parket van Brussel in het bijzonder, in de hiervoren beschreven omstandigheden
- * gebrekkige opleiding en begeleiding van sommige leden van uw politiekorps".

In diezelfde brief van 16 december 1997 wordt verzoeker opgeroepen om in het kader van dat dossier gehoord te worden op 15 januari 1998 en wordt hem meegedeeld dat hij het tuchtdossier kan inkijken op voorwaarde dat hij daar vooraf telefonisch om verzoekt "vanaf vandaag tot en met de dag van het verhoor".

4. Er wordt afgesproken dat hij het dossier op 8 januari 1998 kan inkijken; wanneer de raadsman van verzoeker op 7 januari 1998 een telefonisch onderhoud heeft met de ambtenaar die met het dossier belast is, wordt er gewag gemaakt van de verdaging van het verhoor dat voor 15 januari 1998 was gepland; de partijen zijn het oneens over wat tijdens dat telefoongesprek van 7 januari 1998 is gezegd; verzoeker beweert dat hij ervan in kennis is gesteld dat het verhoor gewoon verdaagd werd, terwijl de verwerende partij betoogt dat alleen de mogelijkheid van een verdaging overwogen is.

5. Verzoeker en zijn raadsman nemen op 8 januari 1998 kennis van het tuchtdossier.

6. Op 14 januari 1998 wordt de raadsman van verzoeker er telefonisch van op de hoogte gebracht dat het verhoor wel degelijk plaats zal hebben op

15 januari; het verhoor heeft inderdaad op die dag plaats en er wordt een proces-verbaal van opgesteld; dat proces-verbaal is door verzoeker en zijn raadslieden ondertekend; over de inhoud ervan is geen enkele opmerking gemaakt.

7. Bij koninklijk besluit van 26 januari 1998 wordt verzoeker bij wijze van tuchtstraf ambtshalve ontslagen; die handeling, die op 26 januari 1998 ter kennis van verzoeker is gebracht, is de handeling waarvan de schorsing wordt gevorderd;

Overwegende dat volgens artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State "de schorsing van de tenuitvoerlegging (...) alleen (kan) worden bevolen als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of het aangevochten reglement kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen";

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan "schending van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, van artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en van onze algemene rechtsbeginselen en inzonderheid van de eerbiediging van de rechten van verdediging"; dat hij uiteenzet "dat de omstreden beslissing genomen is zonder dat verzoeker zijn verdediging op correcte wijze heeft kunnen voorbereiden; dat - veel erger nog - de verwerende partij, door de manier waarop zij heeft gehandeld verzoeker al dan niet vrijwillig totaal verrast heeft en uit zijn lood geslagen heeft"; dat hij stelt dat hem op 7 januari 1998 is gezegd dat het voor 15 januari 1998 geplande verhoor

niet zou doorgaan en, nadien, op 14 januari 1998, dat het verhoor toch zou plaatshebben op de vastgestelde dag maar twee uur later dan gepland; dat de inhoud van de brieven die de raadslieden van verzoeker op 8 en 15 januari 1998 aan de Minister van Binnenlandse Zaken hebben gericht, wordt weergegeven in de uiteenzetting van het middel en dat gepreciseerd wordt dat de geadresseerde niet op die brieven heeft gereageerd;

Overwegende dat de verwerende partij erop wijst dat verzoeker voor het voorbereiden van zijn verdediging heeft beschikt over een termijn van dertig dagen, wat veel meer is dan de minimumtermijn van twaalf dagen gesteld in artikel 301 van de nieuwe gemeentewet; dat zij betoogt dat het verhoor van 15 januari 1998 nooit officieel is verdaagd, maar dat alleen van de mogelijkheid van een verdaging gewag is gemaakt en er op 7 januari 1998 was op gewezen dat een eventuele verdaging met een officiële kennisgeving zou worden gemeld; dat de verwerende partij opmerkt dat verzoeker zich wel degelijk heeft kunnen verdedigen en dat er noch in de door hem ingediende nota, noch in het proces-verbaal van het verhoor gewag wordt gemaakt van voorbehoud betreffende de termijn waarover de betrokkene heeft beschikt om zijn verdediging voor te bereiden;

Overwegende dat het algemene beginsel van de eerbiediging van de rechten van verdediging in een tuchtprocedure vereist dat degene tegen wie die procedure is ingesteld zijn verdediging op dienstige wijze kan voeren en dat hij daartoe inzonderheid moet worden gehoord, zijn dossier moet kunnen inkijken en over een redelijke termijn moet beschikken om zijn verdediging voor te bereiden;

Overwegende dat uit de door verzoeker overgelegde stukken blijkt dat hij bij een brief van

16 december 1997 is opgeroepen om op 15 januari 1998 te worden gehoord; dat in die brief het volgende vermeld staat : "voor de verdediging van uw belangen kan u het tuchtdossier ter plaatse inkijken op voorwaarde dat u daar vooraf telefonisch om verzoekt (...) en zulks vanaf vandaag tot en met de dag van het verhoor"; dat het verzoeker dan ook vrij stond een afspraak te maken om het dossier in te kijken zodra hij de brief van 16 december 1997 had ontvangen; dat afgesproken is dat verzoeker op 8 januari 1998 van het dossier inzage zou nemen; dat verzoeker niet beweert dat hij tevergeefs zou hebben gevraagd dat die afspraak wordt vervroegd, opdat het tijdvak tussen die datum en de voor het verhoor geplande datum groter zou zijn; dat daaruit volgt dat een termijn van een week na inzage van het dossier hem voldoende leek om zijn verdediging dienstig voor te bereiden; dat hij het dossier inderdaad op de vastgestelde dag heeft ingekeken; dat uit de brief die zijn raadslieden op 15 januari 1998 aan de Minister van Binnenlandse Zaken hebben gericht, blijkt dat het dossier waarover de minister op 14 januari beschikte "volstrekt hetzelfde dossier was, met uitzondering van de stukken betreffende de loopbaan van de heer DEMOL, hoofdcommissaris" als datgene wat reeds op 7 januari was samengesteld; dat hij zich dus niet tegen nieuwe stukken heeft hoeven te verdedigen; dat het niet onmogelijk is dat verzoeker ervan overtuigd was dat hij over een extra termijn zou beschikken en verrast was te vernemen dat zijn verhoor toch op 15 januari 1998 zou doorgaan; dat hem geen enkele wijziging van de voor zijn verhoor vastgestelde datum is meegedeeld in dezelfde vorm als de oproeping van 16 december 1997 en bovendien moet worden vastgesteld dat verzoeker over een termijn van bijna een maand heeft beschikt om zijn dossier in te kijken en zijn verdediging voor te bereiden; dat het hem uiteraard vrij stond zijn verdediging te organiseren zoals hij wou en zijn dossier niet in te kijken zodra de mogelijkheid

hem daartoe was geboden; dat die keuze echter niet door de verwerende partij is gemaakt; dat het middel dat aan de schending van de rechten van verdediging is ontleend, bij de huidige stand van de rechtspleging niet ernstig is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent "aan schending van artikel 301 van de nieuwe gemeentewet en van het algemeen rechtsbeginsel van de eerbiediging van de rechten van verdediging"; dat hij uiteenzet dat de omstreden beslissing "voornamelijk steunt op de overweging dat verzoeker zich niet aan zijn discretieplicht heeft gehouden" terwijl dat feit in de aan hem geadresseerde oproeping niet is vermeld; dat hij aanvoert dat hijzelf en zijn raadslieden totaal verrast waren "toen de gemachtigde ambtenaar middenin het verhoor opeens verwees naar een tekortkoming aan zijn discretieplicht waaraan verzoeker zich schuldig zou hebben gemaakt, waardoor het hen onmogelijk was om op basis van een onderzoek van de rechtspraak en de rechtsleer enige verdediging tegen die nieuwe grief uit te werken"; dat hij als bewijs daarvan verwijst naar het feit dat in de neergelegde schriftelijke nota alleen wordt geantwoord op de feiten die hem in de oproeping ten laste worden gelegd; dat hij betoogt dat het door de verwerende partij nagestreefde doel erin bestond hem onmiddellijk en tot elke prijs te kunnen straffen "door de hinderpaal te vermijden die bestond in het lopende onderzoek naar de beweerde schending van het beroepsgeheim" en erop wijst "dat inzonderheid de persconferentie die verzoeker op 4 juli 1997 heeft gegeven en de woorden die hij bij die gelegenheid in de mond heeft genomen de Minister van Binnenlandse Zaken niet hebben doen opschrikken en geen enkele reactie van zijnentwege hebben losgeweekt totdat de omstreden straf is opgelegd";

Overwegende dat de verwerende partij opmerkt dat in de oproeping van 16 december 1997 de precieze feiten worden vermeld die verzoeker ten laste worden gelegd wat de openbaarmaking van een strafrechtelijk dossier betreft en daarin de feiten worden opgegeven die een tekortkoming aan de beroepsplichten vormen; dat zij aanvoert dat de discretieplicht valt onder de beroepsplichten, een begrip dat wel degelijk in de oproeping stond vermeld; dat zij, met verwijzing naar het proces-verbaal van het verhoor, daarop laat volgen dat verzoeker zich heeft kunnen verdedigen zowel wat betreft de feiten als wat betreft de kwalificatie van die feiten als een tekortkoming aan de discretieplicht;

Overwegende dat volgens artikel 301 van de nieuwe gemeentewet in de oproeping voor een verhoor in tuchtzaken de volgende vermeldingen moeten voorkomen :

- " 1° al de ten laste gelegde feiten;
2° het feit dat een tuchtstraf wordt overwogen en dat een tuchtdossier is aangelegd;
3° plaats, dag en uur van de hoorzitting;
4° het recht van de betrokkene zich te laten bijstaan door een verdediger van zijn keuze;
5° de plaats waar en de termijn waarbinnen het tuchtdossier kan worden ingezien;
(...)" :

Overwegende dat in de oproepingsbrief van 16 december 1997 de inhoud van de brief dd. 15 december 1997 van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel wordt samengevat en inzonderheid het volgende wordt vermeld :

- " Bij deze deel ik u dan ook mee dat tegen u een tuchtdossier is aangelegd en dat een tuchtstraf wordt overwogen wegens tekortkomingen aan de beroepsplichten en kwalijke praktijken die de waardigheid van uw ambt in het gedrang brengen.

De volgende feiten worden u ten laste gelegd :

- * schending van het beroepsgeheim in de hiervoren beschreven omstandigheden

- * gebrek aan eerbied voor de magistratuur in het algemeen en het parket van Brussel in het bijzonder, in de hiervoren beschreven omstandigheden
- * gebrekkige opleiding en begeleiding van sommige leden van uw politiekorps";

Overwegende dat uit de motivering van de bestreden handeling blijkt dat de verwerende partij rekening heeft gehouden met de door verzoeker niet betwiste feiten van het verspreiden via de pers van gegevens betreffende een faillissement en van openlijke kritiek ten aanzien van de rechterlijke macht die bij die gelegenheid is geuit; dat deze gegevens in de oproepingsbrief duidelijk vermeld waren als mogelijke tekortkomingen aan de beroepsplichten en als kwalijke praktijken die de waardigheid van het ambt in het gedrang konden brengen; dat in de bestreden handeling geen gewag wordt gemaakt van enig feit waaromtrent verzoeker niet in staat zou zijn gesteld om zich te verdedigen; dat de niet-naleving van de discretieplicht die in de bestreden handeling als een ernstige tekortkoming aan de beroepsplichten wordt beschouwd, geen feit is dat in de oproepingsbrief als dusdanig diende te worden vermeld, maar een uiting is van het oordeel van de verwerende partij over de feiten waaromtrent verzoeker op regelmatige wijze verzocht is zich te verantwoorden; dat het proces-verbaal van het verhoor, dat door verzoeker zonder voorbehoud is ondertekend, duidelijk verwijst naar de discretieplicht en aantoon dat verzoeker geenszins verrast was door de hem in dat verband gestelde vragen; dat het middel lijkt voort te vloeien uit een verwarring tussen de in aanmerking genomen feiten en de kwalificatie van de laakbare aard ervan; dat de tuchtoverheid overigens niet verplicht is de bij haar aanhangig gemaakte feiten te kwalificeren, aangezien in het tuchtrecht, in tegenstelling tot het strafrecht, de laakbare feiten niet worden opgesomd, omdat de overheid op

discretionaire wijze over de kwalificatie van de feiten en de op te leggen straf oordeelt;

Overwegende dat wanneer verzoeker tegen de verwerende partij inbrengt dat zij hem onmiddellijk en tot elke prijs heeft willen straffen, hij in feite machtsafwending aanvoert waarvoor hij noch het bewijs, noch een aanzet tot bewijsvoering levert; dat zijn opmerkingen betreffende het uitblijven van een reactie van de verwerende partij naar aanleiding van de persconferentie van 4 juli 1997 niet relevant zijn tot staving van het middel dat ontleend is aan de schending van artikel 301 van de nieuwe gemeentewet en aan de niet-eerbiediging van de rechten van verdediging;

Overwegende dat het middel bij de huidige stand van de rechtspleging niet ernstig is;

Overwegende dat niet is voldaan aan een van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid ingestelde vordering tot schorsing wordt afgewezen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing op elf februari 1900 achtennegentig
door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.